

PREZIDENT JAROSLAV HANÁK

V PRAZE DNE 27. ČERVENCE 2021
Č.J.: GŘ/150/2021

Vážený pane předsedo,

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR plánuje na své mimořádné 115. schůzi, dne 30. července 2021, projednat ve třetím čtení sněmovní tisk 1230 (dále jen "ST 1230") vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, který se týká úpravy dřívějšího odchodu do důchodu pro zaměstnance pracující ve fyzicky náročných profesích (dále jen "náročné profese").

Dovoluji si Vás tímto požádat o zohlednění stanoviska Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) uvedeného v příloze tohoto dopisu. SP ČR nepodporuje jakékoli rozšíření okruhu osob a působnosti výše uvedeného návrhu zákona na další kategorie, a dovoluje si tímto vyjádřit nesouhlas zejména s pozměňovacím návrhem pana poslance Onderky (PN 8687), který de facto obsahuje původní návrh MPSV, jak byl předmětem meziresortního připomínkového řízení. Podle našeho názoru by bylo vhodné zaměřit se nyní pouze na 4. kategorii, zejména ověřit aktuální model vymezení této kategorie a pak jej případně dle zkušenosti v následujících letech rozšiřovat.

SP ČR se domnívá, že tak zásadní právní úprava, jakou takové rozšíření okruhu dotčených osob je, vyžaduje, aby spolu s předloženým návrhem byla vládou připravena a implementována **podpůrná opatření ke zmírnění dopadů** tohoto návrhu zákona na dotčené podniky, zahrnující zejména i regionální programy, rekvalifikační programy, podporu technického vzdělávání, podporu v oblasti progresu environmentální problematiky a podporu investic.

Vážený pane předsedo, dovoluji si apelovat na Vás a Vaše kolegy, abyste zohlednili argumenty SP ČR uvedené v přiloženém stanovisku a při projednávání tohoto návrhu zákona **nepodpořili navrhované změny**, které mohou mít zásadní dopad na „skokové“ finanční zatížení dotčených zaměstnavatelů, i celkově na státní rozpočet. Soukromý sektor je dlouhodobě díky epidemii Covidu-19 pod obrovským tlakem a čelí dopadům, které nejsou v předloženém návrhu zákona a ve výše uvedenému PN 8687 zohledněny.

Děkuji za spolupráci a jsem s pozdravem

Adresáti:

Vážený pan

Ing. Jaroslav Faltýnek

Předseda poslaneckého klubu ANO 2011

Vážený pan

JUDr. Jan Chvojka

Předseda poslaneckého klubu ČSSD

Vážený pan

Ing. Zbyněk Stanjura

Předseda poslaneckého klubu ODS

Vážený pan

Mgr. et Mgr. Jan Michálek

Předseda poslaneckého klubu České pirátské strany

Vážený pan

Ing. Jan Bartošek,

Předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL

Vážený pan

Ing. Radim Fiala

Předseda poslaneckého klubu SPD

Vážený pan

Ing. Pavel Kováčik

Předseda poslaneckého klubu KSČM

Vážený pan

prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR

Předseda poslaneckého klubu TOP09

Vážený pan

Mgr. Jan Farský

Předseda poslaneckého klubu STAN

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

Sněmovní 4

118 26 Praha 1

Příloha k dopisu Č.j. GŘ/150/2021

Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozměňovacího návrhu poslance R. Onderky (PN 8687)

SP ČR dlouhodobě usiluje o vládní důchodovou reformu zajišťující dlouhodobou finanční stabilitu a řešení problémů stárnutí v rámci českého důchodového systému při udržení sociálně přiměřené výše důchodů. Podporujeme takové změny, které nevyšší daňové a odvodové zatížení českých zaměstnavatelů a podnikatelů a neprohloubí zvyšující se nerovnováhu veřejných financí, které čelí, a ještě po několik let budou čelit enormním rozpočtovým nákladům a zvyšujícímu se státnímu dluhu vyvolaným současnou koronavirovou pandemií, a to jak krátkodobě, tak zejména z dlouhodobého hlediska.

Pokud se týká specifické právní úpravy u náročných profesí, SP ČR taktéž požadoval zavedení možnosti odejít dříve do důchodu pro zaměstnance pracující ve fyzicky náročných namáhavých profesích, kteří nejsou schopni vykonávat tyto práce do dosažení důchodového věku a nejsou ani rekvalifikovatelní. Pro určení okruhu profesí, jimž má být dřívější odchod do důchodu umožněn, byla zvolena kategorizace prací, která sice byla vytvořena k jinému účelu (pozn. nemocí z povolání – zdravotní důvody), ale přítomnost a intenzita působení rizikových faktorů na organismus zaměstnance, a tedy i jeho opotřebení se ukázalo jako využitelné i pro řešení dřívějších odchodů do důchodu.

Dotčenou skupinou měli být zejména zaměstnanci, kteří dlouhodobě pracují v prašném prostředí, jsou vystaveni vysokému hluku, vibracím přenášených na ruce, vysokým teplotám, fyzické zátěži. SP ČR ale zastává názor, že by se mělo jednat pouze o práce zařazené do tzv. kategorie 4., nicméně výše uvedený PN pana poslance Onderky předpokládá širší vymezení okruhu osob v náročné profesi.

Podle našeho názoru by však bylo vhodné zaměřit se nyní pouze na 4. kategorii, zejména ověřit aktuální model vymezení této kategorie a pak jej případně dle zkušenosti v následujících letech rozšiřovat. U prací zařazených do 4. kategorie navíc zaměstnavatel odvádí již nyní vyšší odvod, jelikož hradí příslušnému zaměstnanci povinný příspěvek za práci v riziku. Vzhledem k tomu, že důchodový systém má být spravedlivý i zásluhový, právě zde se předčasný důchod nabízí. Kde se však nadále rozcházíme je i otázka snížení věku pro odchod do předčasného důchodu. Náš návrh doporučoval odchod o maximálně 3-5 let.

SP ČR tak nemůže souhlasit s navrhovaným rozšířením okruhu osob, a to zejména s kompletním zahrnutím prací zařazených do 3. kategorie. Ačkoli v odůvodnění pozměňovacího návrhu pana poslance Onderky se uvádí, že předmětné vymezení okruhu osob v náročné profesi, tedy při použití kategorizace prací podle zákona o ochraně veřejného zdraví, konkrétně kategorie třetí a čtvrtá, zahrnuje pouze cca 67 tis. osob, tedy zacílený okruh není na první pohled početně velký, je nutné posoudit tento návrh v celé komplexnosti systému. Zásadním problémem je právě chybějící analýza a dopad hodnocení při vysoké koncentraci takových zaměstnanců v jednom místě či u jednoho konkrétního zaměstnavatele.

Zaměstnavatel se má podle navrhovaného zákona podílet na nákladech na předčasný důchod v podobě zvýšeného pojistného. SP ČR si ale dovoluje upozornit na skutečnost, že pro řadu zaměstnavatelů s vysokou koncentrací takových zaměstnanců (u některých firem se jedná o 70–90 % z celkového počtu zaměstnanců) by navržená úprava skokového zvýšení pojistného o 5 % za tyto zaměstnance znamenala tak zásadní zásah do jejich fungování, že by ohrozila jejich podnikání, navíc v době, kdy se zaměstnavatelé budou po dlouhou dobu vyrovnávat s dopady současné koronavirové krize a kdy celkové odvody za zaměstnance patří v ČR k nejvyšším v EU.

SP ČR považuje za nezbytné v této souvislosti opětovně upozornit na skutečnost, že zaměstnavatelé již dnes těmto zaměstnancům vyplácejí příplatky za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém prostředí, historicky často nad limit zákonného minima, platí rovněž i zvýšené pojistné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu způsobenou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, poskytují zaměstnancům řadu benefitů v podobě rehabilitací, ozdravných pobytů apod.

SP ČR si rovněž dovoluje upozornit na skutečnost, že rozšíření možnosti dřívějšího odchodu do důchodu na zaměstnance, jejichž práce byla zařazena do 3. kategorie rizika připomíná, že tyto práce se nejvíce vyskytují v odvětvích, na která jsou dnes **kladeny další zásadní požadavky, zejména v oblastech životního prostředí a celé environmentální oblasti, udržitelnosti, konkurenceschopnosti ČR (výrazné snížení nastupujícím nebo neomezeným „útokem“ dodavatelů především ze strany Číny, Turecka, asijských států, arabských zemí), pracovní-sociální oblasti a finanční oblasti (část firem se aktuálně nachází v nejisté kondici a důraz klade na udržitelnost zaměstnanosti – úprava důchodu by znamenala neplánované zatížení v již tak těžkých časech, včetně vedlejších nákladů: nábory, rekvalifikace, investice apod.)**. To vše je umocněno samozřejmě stále ještě nejasnými dopady způsobenými probíhající pandemií Covid-19, kdy aktuální situace má zásadní negativní dopady, zejména pokud jde o odbyt (pokles trhu EU), a pokud jde o vstupní materiál z oblastí mimo EU, který je spojen se zvýšenými náklady a opatrným přístupem bank a hodnocení investic.

Jsme přesvědčení, že kdyby předkladatel návrhu zákona (MPSV) naslouchal našim argumentům se znalostí pracovního právního prostředí, mohl se předložit koncept pro nejpotřebnější (4.) skupinu, relativně malou, u které již dnes jsou nastaveny vyšší odvody i systémová evidence a není pochyb o skutečném riziku. Vznikla by tím efektivně zacílená a účelná regulace.